

MELDCODE

bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Bijlage bij het schoolveiligheidsplan

<p>Inwerkingtreding per 1 juni 2023 Evalueren voor 1 juni 2027</p>	<p>GMR instemming op 23 mei 2023 Vastgesteld door CvB op 25 mei 2023</p>
--	--

Inhoudsopgave

Missie, visie & kernwaarden	3
Ruimte voor leren	3
Relatie meldcode met ondersteuningsstructuur van de school	4
Inleiding Schema met stappen	4
Concretere uitleg bij de stappen	6
Bronnen en verdere informatie	9

Missie, visie & kernwaarden

Ruimte voor leren

Kolom biedt eigentijds specialistisch onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een grote ondersteuningsbehoefte. De scholen van Kolom bieden ruimte voor leren aan iedereen die aan de organisatie verbonden is: de leerlingen en hun ouders/verzorgers, medewerkers en externe betrokkenen. We denken in kansen, geloven in mensen en erkennen ieders talenten en kwaliteiten. Bij Kolom krijg je alle ruimte om te groeien en grenzen te verleggen. We hebben plezier samen en zijn trots op onze leerlingen en elkaar. Daarbij werken we samen met ouders, andere onderwijsorganisaties en partners, want samen maken we het verschil.

Elk kind verdient het om trots en met vertrouwen onderdeel te zijn van de maatschappij en een opleiding te volgen die past.

Wij helpen daarbij..

- door een breed onderwijsaanbod, maatwerk en structuur te bieden in een veilige omgeving;
- met oog voor elk kind, zijn behoeften en talenten;
- met de meest deskundige en betrokken medewerkers;
- in verbinding en samen met ouders, partners zoals jeugdzorg en andere (specialistische en reguliere) scholen en besturen.

We doen dat met...

<p>Aandacht: <i>we zien jou</i></p> <p>Het maakt ons niet uit waar je vandaan komt, waar je in gelooft of wat je nodig hebt. Bij Kolom ben je welkom. We zien, horen en waarderen jou. Je doet ertoe.</p>	<p>Vertrouwen: <i>wij geloven in jou</i></p> <p>We helpen je om te groeien en te leren. We kijken naar wie jij bent, wat je leuk vindt en wat je talenten zijn. We zijn er voor elkaar, stap voor stap en elke dag.</p>	<p>Plezier: <i>we hebben het fijn samen</i></p> <p>Onze scholen bieden veiligheid, rust en structuur. Bij ons is naar school gaan leuk! Als je lekker in je vel zit en vrienden hebt is leren makkelijker. Daarom hebben we veel plezier samen en we kennen elkaar.</p>
--	--	--

Relatie meldcode met ondersteuningsstructuur van de school

Iedere school van Kolom heeft een structuur waarin ondersteuning en begeleiding voor leerlingen ingezet kan worden. Dit is zowel ondersteuning vanuit het onderwijs zelf of vanuit de partners uit de jeugdhulp. In de ondersteuning in en om de school vormt de onderwijsprofessional in de klas de basis; hij/zij heeft (intensief) contact met het kind en meestal ook met de ouders. De leerkracht signaleert en handelt. Indien nodig kan de leerkracht anderen inschakelen voor advies of handelingsplanning, zoals een collega-leerkracht, intern begeleider, zorgcoördinator, gedragspecialist of een ander expert. Het ondersteuningsteam op school is de aangewezen plaats om de vermoedens en signalen van kindermishandeling te beoordelen, te wegen en te beslissen welke stappen gezet moeten worden.

Inleiding Schema met stappen

In het onderstaande schema zijn de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling weergegeven voor al onze scholen van Kolom.

De beschreven stappen zijn niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de onderwijsprofessional op enig moment in het proces alle stappen van de meldcode heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te doen. De kern is dat bij zorgen een onderwijsprofessional of andere professional:

- deze zorgen deelt;
- leerling en ouders betreft;
- signalen gewogen worden;
- er een beslissing over de aanpak komt.

Zo zal het in sommige gevallen voor de hand liggen om meteen met de ouders in gesprek te gaan over bepaalde signalen. Maar in andere gevallen zal een onderwijsprofessional eerst overleg willen plegen met de Commissie van Begeleiding (CvB) of het Zorgadviesteam/ondersteuningsteam (ZAT). Ook kunnen bepaalde stappen vaker gezet worden.

Scholen hebben van meet af aan de opdracht om met leerlingen en ouders te spreken over de ontwikkeling van de leerling. Dit betekent dat school gedurende het hele traject van zorgen om huiselijk geweld en kindermishandeling tot aanpak in gesprek blijft met de leerling en ouders over de te ondernemen stappen. Er is ook een app beschikbaar van de Meldcode kindermishandeling. Daarin staan de stappen uit de linkerkant van onderstaande tabel opgenomen.

Stappen meldcode	Ondersteuningsstructuur van de Kolomschool
<p><u>Stap 1: In kaart brengen van signalen</u></p> <p>Bij vermoedens/zorgen/signalen door een onderwijsprofessional:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noteer van meet af aan signalen en concreet waarneembaar gedrag. • Pols de leerling om situatie verder in kaart te brengen. • Weeg af of ook bij ouders signalen kunnen worden geïnventariseerd of dat eerst de zorgverantwoordelijke wordt ingeschakeld. 	<p><u>Observeren, signaleren en begeleiden</u> Het dagelijks (pedagogisch) handelen biedt de basis voor het in kaart brengen van signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld.</p> <p><u>Zorgverantwoordelijke inschakelen</u> De signaleerder overlegt met de aandachtsfunctionaris. Er vindt een check plaats of collega's ook dezelfde gedragingen/signalen waarnemen. Gesprek met ouders wordt aangegaan.</p>
<p><u>Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis</u></p>	<p><u>Samenwerken met ouders</u> Samenwerken met ouders en leerlingen is als basisvoorwaarde ingebed in het algemeen beleid van de school. Dit biedt de basis voor de betrokkenheid van ouders gedurende het hele traject van de meldcode. Gedrag en signalen worden besproken en gedurende alle verdere stappen in het traject vindt overleg en terugkoppeling plaats.</p>
<p><u>Stap 3: Gesprek met cliënt</u></p>	
<p><u>Stap 4: Weging van het geweld of de mishandeling</u></p>	
<p><u>Stap 5: Beslissen; hulp organiseren en/of melden</u></p>	<p><u>CvB en ZAT</u> De CvB en/of de partners in het ZAT bespreken en wegen signalen, waarnemingen collega's en uitkomsten van gesprek(ken) met ouders (en leerling).</p> <p><u>CvB en ZAT</u> De partners in de CvB en/of ZAT beslissen na weging verdere acties. Terugkoppeling naar leerling en ouders (indien niet aanwezig). Terugkoppelen naar signaleerder.</p>
<p><u>Volgen</u></p>	<p><u>Cyclisch en planmatig werken</u> Situatie wordt gevolgd, ongeacht welke beslissing er genomen is. Bij aanhoudende of nieuwe zorgen of als hulp geen effect heeft, dan wordt meldcode weer gehanteerd.</p>

Concretere uitleg bij de stappen

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De scholen van Kolom hebben allemaal te maken met kinderen met speciale onderwijs(zorg) behoeften en speelt in op specifieke belemmeringen in de ontwikkeling. De onderwijsprofessionals die dagelijks werken met de leerlingen (leraren, docenten, mentoren) hebben daarin een sleutelrol. Zij handelen en voeren uit, signaleren, nemen waar, toetsen en stellen bij. Bij onze leerlingen is er al veel in kaart gebracht. Het is zaak alert te blijven op eventuele veranderingen in leerprestaties, gedrag en werkhouding. Bij kinderen met een beperking of stoornis kunnen signalen bovendien ook wijzen op de onderliggende beperking of stoornis. Een leerling met autisme, die schrikt als je haar onverwacht aanraakt, bijvoorbeeld. Ligt het nu aan de stoornis of wijst dit gedrag toch richting kindermishandeling of huiselijk geweld?

Voor het in kaart brengen van signalen vormt het pedagogisch en didactisch handelen in de groep de basis. Het is belangrijk de mogelijkheden van het leerlingvolgsysteem, ook op sociaal-emotioneel gebied, goed te gebruiken.

Bij deze stap is informatie vanuit de leerling zelf en de ouders van belang om de situatie verder in kaart te brengen. Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld en er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling risico loopt bij het bespreken van de zorgen met zijn ouders, gaat men snel over tot collegiale consultatie (stap 2). Dat is vooral aan de orde als er door de leerling rechtstreeks met de mentor of leerkracht is gesproken over een bedreigende thuissituatie.

Stap 2: Collegiale consultatie

Een signaal kan van verschillende kanten binnenkomen: bv: leraar, intern begeleider, zorgcoördinator, stagiaire. De aandachtsfunctionaris in de school is het eerste aanspreekpunt binnen de school als het gaat om kindermishandeling en huiselijk geweld. De aandachtsfunctionaris zal samen met andere zorgverantwoordelijken, zoals intern begeleider of zorgcoördinator het signaal koppelen aan mogelijke andere signalen vanuit verschillende bronnen. Dit wordt geordend en verbonden aan de reeds beschikbare informatie. Leerlingbesprekingen of interne overleggen zijn aangewezen plekken om dit efficiënt te doen. Er wordt stilgestaan bij de vervolgstappen, de betrokkenheid van de Commissie van begeleiding en het Zorgadviesteam. Ook het betrekken van de leerling en ouders/wettelijk vertegenwoordigers bij het traject krijgt hier weer aandacht. Eventueel besluit men Veilig Thuis te consulteren over de vastgestelde zorgen. Ook bestaat er de mogelijkheid om een risicomelding in de verwijzingsindex Multisignaal¹ te doen.

Stap 3: Gesprek met cliënt

De cliënt is de leerling en diens ouders of wettelijk vertegenwoordigers. Afhankelijk van de situatie en de leeftijd van de leerling, wordt met de leerling gesproken. Uitgangspunt is om de ouders zo snel mogelijk bij de zorgen te betrekken. Aangezien er in het traject meerdere stappen gezet worden en de betrokkenheid van leerling en ouders belangrijk is, zullen meerdere gesprekken gevoerd worden. Het eerste

¹ Zie voor verdere informatie de website van Multisignaal bij 'bronnen en verdere informatie'.

contact met leerling en ouders gaat over het in kaart brengen van de situatie. Als de veiligheid van de leerling of die van anderen in het geding is, volgt een afweging op welke wijze en wanneer de ouders te betrekken. Gesprekken met ouders zijn altijd met meerdere personen van de school, bijvoorbeeld: aandachtsfunctionaris en IB/Zorgzo.

Aandachtsfunctionaris en IB/zorgco delen de signalen en zorgen en gaat in op de verzamelde informatie, bespreken de ontwikkeling van de leerling en vragen door naar de leefsituatie van de leerling. Zorgen worden verduidelijkt, ontkracht of bevestigd. Deze gesprekken zijn daarnaast ook bedoeld om de verdere aanpak en de te nemen stappen te bespreken. Ook bieden de gesprekken de gelegenheid om toestemming te vragen om een en ander in het CvB/ZAT te bespreken. Indien de aandachtsfunctionaris geen lid is van CvB/ZAT zal deze deelnemen aan het overleg op het moment dat dit besproken wordt.

Stap 4: Weging van het geweld of de mishandeling

De CvB/ZAT is verantwoordelijk voor de leerlingbegeleiding en dient op de hoogte te zijn van signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. De CvB/ZAT wegen de aard en ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld multidisciplinair af. Vervolgens stelt men een afgestemde aanpak vast, gericht op ondersteuning van de leerling, de ouders en de school. Zo nodig kan er extra onderzoek plaatsvinden, een diagnose gesteld worden en kan men het voorwerk voor indicaties voor jeugdzorg doen.

Stap 5: Beslissen; hulp organiseren en/of melden

De CvB/ZAT organiseert de noodzakelijke hulp en geeft handelingsadviezen aan de school. De deelnemers in de CvB/ZAT overleggen of en door wie er gemeld wordt bij Veilig Thuis.

Een melding bij Veilig Thuis wordt door de directeur of zorgcoördinator / intern begeleider van de school gedaan.

Veilig Thuis zal namelijk in het daaropvolgende contact met de leerling/ouders kenbaar maken wie de melding heeft gedaan. Om de vertrouwensrelatie tussen melder en leerling/ouders niet verstoren, willen we voorkomen dat de melding 'een gezicht' krijgt. Met de medewerker bij Veilig Thuis bespreekt de directeur wat de CvB/ZAT na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

De uitkomst van de bespreking in CvB/ZAT zal met ouders worden gevoerd door de aandachtsfunctionaris samen met iemand anders uit CvB/ZAT. Dit kan bijvoorbeeld de directeur zijn of een mentor.

Een melding bij Veilig Thuis wordt ook door de directeur geanonimiseerd medegedeeld met de bestuurssecretaris van Kolom (bestuurssecretariaat@kolom.net).

De meest wenselijke situatie is dat het voornemen om te melden bij Veilig Thuis vooraf met de ouders wordt besproken. Als een leerling 12 jaar of ouder is wordt dit ook met hem of haar besproken, voor zover dat gezien de beperkingen van de leerling mogelijk is. Als ouders niet mee willen werken, dan volstaat het 'informerend' van ouders.

De melding wordt onderbouwd met zoveel mogelijk feiten en gebeurtenissen die geconstateerd zijn door de school en de zorgpartners.

Veilig Thuis is verplicht om de melder te informeren over de stappen die zijn gezet om de situatie voor de leerling te verbeteren.

Volgen

Ongeacht welke beslissing er genomen is, wordt de situatie gevolgd. Hier worden duidelijk afspraken over gemaakt. Zo is er afgesproken wie de zorg coördineert op het moment dat hulp in gang gezet wordt. De CvB/ ZAT volgt de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte biedt men nazorg en evalueert men de aanpak. Bij aanhoudende of nieuwe zorgen of als hulp geen effect heeft, dan wordt de meldcode weer gehanteerd. Zo kan bijvoorbeeld alsnog besloten worden tot een melding bij Veilig Thuis of SHG.

Bronnen en verdere informatie

Toolkitmeldcode Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/documenten/publicaties/2018/07/01/toolkit-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

Multisignaal

<https://multisignaal.nl/regio-amsterdam/>

Meldcode & onderwijsinspectie

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/meldcode>

Website van Veilig Thuis

<https://veiligthuis.nl/>

Website van Veilig Thuis Amsterdam met chatfunctie

<https://www.020veiligthuis.nl/>

